

2. 1. 2018

ID: 106833

Veřejné zakázky

Neplatnost koncesní smlouvy podle § 30 koncesního zákona lze konstatovat bez ohledu na to, zda ÚOHS uložil zákaz jejího plnění podle § 25 odst. 2 koncesního zákona, neboť obě zákonná ustanovení mají jiný účel. Zatímco zákaz plnění koncesní smlouvy a s ním spojené důsledky uvedené v § 25 odst. 5 koncesního zákona mají za účel chránit hospodářskou soutěž, předchozí stanovisko Ministerstva financí k uzavření koncesní smlouvy je v § 30 koncesního zákona vyžadováno v rámci rozpočtového dozoru.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Cdo 772/2016, ze dne 28.8.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně TRANSFER EUROPE INFORMATION a. s., se sídlem v K.V., zastoupené JUDr. M.G., advokátem se sídlem v P., proti žalovanému statutárnímu městu Karlovy Vary, se sídlem v K.V., zastoupenému JUDr. M.Š., advokátkou se sídlem v P., o určení právního poměru, vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 18 C 109/2014, o dovolání žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 10. 2015, č. j. 64 Co 324/2015-337, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Karlových Varech rozsudkem ze dne 30. 3. 2015, č. j. 18 C 109/2014-245, zamítl žalobu o určení, že právní poměr založený smlouvou o nájmu pozemků uzavřenou mezi účastníky dne 3. 5. 2010 a právní poměr založený smlouvou o investici uzavřenou mezi účastníky téhož dne trvají (výrok pod bodem I), a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem II).

Rozsudkem ze dne 6. 10. 2015, č. j. 64 Co 324/2015-337, Krajský soud v Plzni k odvolání žalobkyně rozsudek soudu prvního stupně ve výroku pod bodem I potvrdil (první výrok), ve výroku pod bodem II jej změnil (druhý výrok) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (třetí výrok).

Soudy obou stupňů vyšly z toho, že:

- 1) Dne 6. 10. 2009 schválila rada statutárního města K. V. (dále též jen „rada“) zveřejnění záměru provést výběrové řízení na pronájem pozemků za účelem výstavby parkovacích domů a vjezdových bran k regulaci vjezdu do vnitřního lázeňského území (dále též jen „VLÚ“), podmínky výběrového řízení a kritéria pro výběr nejvhodnější nabídky.
- 2) Dne 8. 12. 2009 rada konstatovala, že nabídku podala pouze žalobkyně, která splnila všechny podmínky výběrového řízení.
- 3) Dne 19. 1. 2010 vzalo zastupitelstvo statutárního města K. V. (dále též jen „zastupitelstvo“) na vědomí, že jedinou nabídku ve výběrovém řízení učinila žalobkyně, a schválilo podstatné náležitosti smlouvy o nájmu a smlouvy o investici, podle kterých budou žalobkyni náležet všechny příjmy z parkovného v parkovacích domech a 70 % příjmů z parkovného ve VLÚ a z poplatků za vjezd. Dne 16. 3. 2010 rada rozhodla o uzavření obou smluv.
- 4) Dne 3. 5. 2010 účastníci uzavřeli smlouvu o nájmu pěti pozemků ve vlastnictví žalovaného (specifikovaných ve výroku pod bodem I. rozsudku soudu prvního stupně) za účelem provozování dosavadních parkovišť a vybudování a následného provozu investice nazvané „parkovací domy a technická zařízení k regulaci dopravy ve VLÚ“ (dále též jen „smlouva o

nájmu“ nebo „nájemní smlouva“). Smlouva o nájmu byla uzavřena na dobu 29 let, resp. v případě pozemku v lokalitě nábřeží J. P. a Galerie umění na dobu od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2039. Nájemné za užívání pozemků v lokalitě nábřeží J. P., Galerie umění a ulice P. bylo smlouveno pro období od vzniku nájmu do zahájení výstavby ve výši 30 % z vybraného parkovného bez DPH a pro dobu od zahájení výstavby až do ukončení smlouvy a dále u pozemku v lokalitě D. ve výši 1 Kč.

5) Dne 3. 5. 2010 účastníci uzavřeli smlouvu o investici, kterou upravili spolupráci při vybudování a následném provozu investice žalobkyně na pronajatých pozemcích (dále též jen „smlouva o investici“). Investice sestávala ze dvou částí, a to a) vybudování čtyř parkovacích domů a b) vybudování technických zařízení pro regulaci vjezdu do VLÚ a informačního a navigačního systému. Žalobkyně se zavázala vybudovat technická zařízení na své náklady do 31. 12. 2011 a do 30 dnů od právní moci kolaudačního rozhodnutí je bezúplatně převést do vlastnictví žalovaného. Termín realizace parkovacích domů nebyl ve smlouvě o investici uveden, v tomto směru bylo odkázáno na investiční záměr. Žalobkyni měly náležet všechny příjmy z parkovného v parkovacích domech a z „parkování ve vnitřním lázeňském území, které bude samostatně provozovat“, a 70 % příjmů z provozování technických zařízení pro regulaci vjezdu do VLÚ a z „parkování ve vnitřním lázeňském území, které nebude samostatně provozovat“. Žalobkyně měla právo vyhodnocovat provoz investice, předkládat žalovanému návrhy na změnu cen za povolení vjezdu a stanovovat ceny parkovného.

6) Žalovaný předal žalobkyni pronajaté pozemky v průběhu roku 2010, v dubnu 2011 jí však oznámil, že obě uzavřené smlouvy jsou smlouvami koncesními, a protože je zastupitelstvo neschválilo, jsou neplatné.

Odvolací soud (ve shodě se soudem prvního stupně) dospěl k závěru, podle kterého z obsahu smlouvy o investici jednoznačně vyplývá, že naplňuje pojmové znaky koncesní smlouvy, které jsou uvedeny v § 16 zákona č. [139/2006](#) Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2013. Je v ní obsažen závazek koncesionáře provést dílo (vybudovat parkovací domy a technická zařízení pro regulaci vjezdu do VLÚ a informační a navigační systém) a poskytovat služby (provozovat parkovací domy, parkovací automaty a další technická zařízení sloužící k výběru parkovacích poplatků a pronajímat parkovací místa) a závazek zadavatele umožnit koncesionáři brát užítky z poskytování služeb nebo užívání díla (vybírat platby za parkovné a vjezd do VLÚ). Podle odvolacího soudu byl splněn rovněž poslední znak koncesní smlouvy, a to přenesení podstatné části rizik spojených s braním užitek na koncesionáře.

K otázce, zda šlo o soukromý nebo o veřejný projekt, odvolací soud uvedl, že o soukromý projekt by se jednalo tehdy, kdyby uzavření smlouvy o investici nesledovalo uspokojování veřejných potřeb. Regulace veřejného parkování ve městě však bezpochyby je veřejnou potřebou a žalovaný tuto potřebu zjevně pociťoval, když žalobkyni ve smlouvě o investici zavázal k vybudování a provozu parkovacího domu (pro veřejnost).

Smlouvu o investici odvolací soud posoudil jako významnou koncesní smlouvu ve smyslu § 20 odst. 1 a 2 písm. d) koncesního zákona, neboť žalovaný je město nad 25 000 do 100 000 obyvatel a předpokládaný příjem koncesionáře činil nejméně 100 000 000 Kč, když jenom objem odhadovaných investic žalobkyně měl dosáhnout částky do 760 000 000 Kč (z toho investice do vybudování parkovacích domů měly činit 627 000 000 Kč).

Jelikož nebyl zpracován koncesní projekt (§ 21 koncesního zákona) a tento nebyl schválen zastupitelstvem (§ 22 koncesního zákona), jelikož smlouva o investici nebyla schválena zastupitelstvem (§ 23 koncesního zákona) a jelikož nebylo vyžádáno předchozí stanovisko Ministerstva financí (§ 30 koncesního zákona), dospěl odvolací soud k závěru o neplatnosti smlouvy o investici. Odvolací soud se neztotožnil s námitkou žalobkyně, podle níž mělo být stanovisko Ministerstva financí pouhou formalitou, přičemž odkázal na výslovné znění § 30 koncesního zákona, který vyžádání stanoviska kladl jako podmínku platnosti koncesní smlouvy. K námitce žalobkyně, podle níž byl „nedostatek stanoviska“ zhojen absencí zákroku Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále též jen „ÚOHS“), odvolací soud uvedl, že ÚOHS vykonává kontrolu koncesních smluv z hlediska hospodářské soutěže, nikoliv z hlediska hospodaření s rozpočtem (srov. nadpis § 30 koncesního zákona). Sankce neplatnosti vyplývající z § 30 koncesního zákona tudíž podle odvolacího soudu není na postupu ÚOHS závislá.

Smlouvu o nájmu a smlouvu o investici odvolací soud považoval za smlouvy závislé ve smyslu § 275 odst. 2 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále též jen „obch. zák.“). Vznik závazkového vztahu založeného smlouvou o investici v podobě výstavby parkovacích domů a technického zařízení měl podle odvolacího soudu hospodářský význam jedině při vzniku nájemní smlouvy k pozemkům, na kterých žalobkyně mohla tuto investici realizovat. Naopak, nájemní smlouva k pozemkům pronajatým k jedinému účelu, kterým byla realizace investice, neměla sama o sobě,

bez uzavření smlouvy o investici, pro žalobkyni význam. Jednalo se o jeden projekt, který měl vyřešit otázku parkování a vjezdu do VLÚ, obě smlouvy byly společně projednávány, schvalovány zastupitelstvem a radou a vzájemně na sebe odkazovaly.

Námitku žalobkyně zpochybňující pravomoc soudu v občanském soudním řízení vyslovit neplatnost koncesní smlouvy shledal odvolací soud jako nedůvodnou s tím, že ve vztahu ke koncesnímu zákonu existuje v České republice tzv. dvoustupňový model přezkumného řízení, ve kterém orgán správního typu má pravomoc přezkoumat postup při zadávání veřejné zakázky (s následným možným přezkumem ve správním soudnictví) a druhý orgán, kterým je civilní soud, řeší spory ze smlouvy. Po uzavření koncesní smlouvy končí podle odvolacího soudu režim koncesního zákona a nastává režim „smlouvy“.

Proti rozsudku odvolacího soudu (v rozsahu prvního výroku) podala žalobkyně dovolání, majíc za to, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázek hmotného práva, které v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny, resp. otázky hmotného práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu.

Jde o otázky,

1) zda smlouva o investici je koncesní smlouvou podle § 16 koncesního zákona a na postup při jejím uzavření měl být aplikován koncesní zákon, konkrétně pak

a) zda pojmy „dílo“ a „služba“ použité v § 16 koncesního zákona mají shodný obsah jako tytéž pojmy použité v předpisech soukromého práva a zda smlouva o investici obsahuje závazek provést dílo nebo poskytovat službu ve smyslu § 16 odst. 1 koncesního zákona a

b) zda jsou u smlouvy o investici naplněny další znaky koncese ve smyslu § 16 koncesního zákona, a to závazek zadavatele umožnit brát koncesionáři užítky vyplývající z poskytování služeb nebo z využívání provedeného díla (popřípadě spolu s poskytnutím části plnění v penězích) a přenos podstatné části rizik spojených s braním užitků vyplývajících z poskytování služeb nebo z využívání provedeného díla,

2) jaké jsou odlišující znaky mezi PPP projekty ve formě koncesních smluv a mezi projekty ryze soukromými a zda se v případě smlouvy o investici jedná o koncesní smlouvu jakožto jeden z typů PPP projektů, nebo zda jde o „soukromý“ projekt,

3) zda v případě, že došlo k uzavření koncesní smlouvy, může obecný soud vyslovit neplatnost koncesní smlouvy z důvodu porušení koncesního zákona, a to bez předchozího řízení před orgánem dozoru a jeho přezkumu v rámci správního soudnictví (aplikace § 25 odst. 5 koncesního zákona), a

4) zda odvolací soud na zjištěný skutkový stav správně aplikoval princip kvalifikovaného rozporu se zákonem.

Otázky 1) až 3) nebyly podle názoru dovolatelky v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud vyřešeny, při řešení otázky 4) se odvolací soud měl odchýlit od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu vyjádřené v jeho rozsudcích ze dne 20. 2. 2001, sp. zn. 25 Cdo 228/2001, ze dne 18. 10. 2011, sp. zn. 28 Cdo 1632/2001, a ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. 32 Odo 314/2003, které jsou veřejnosti dostupné, stejně jako dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu, na jeho webových stránkách.

Dovolatelka má za to, že pojmy „dílo“ a „služba“ použité v koncesním zákoně je nutné vykládat jednotně s ostatními právními předpisy, tedy zejména ve shodě s občanským zákoníkem. Pod koncesní smlouvu nelze podle dovolatelky podřadit takový právní stav, kdy stavebník (investor) staví dílo pro sebe, do svého vlastnictví a k realizaci vlastní podnikatelské činnosti. Dovolatelka investici, resp. její podstatnou část (tj. čtyři parkovací domy), měla realizovat sama ve svůj prospěch za účelem realizace podnikatelské činnosti, vybudovaný majetek měla nabýt originárně do svého vlastnictví, které ani po ukončení smlouvy o investici nemělo přejít na žalovaného. Smlouva o investici neobsahuje běžné instituty smlouvy o dílo (předání díla, záruka, kontrolní mechanismy atd.), povinnosti dovolatelky z této smlouvy vyplývající odpovídají nájemnímu vztahu. Obsahem smlouvy o investici tudíž není závazek dovolatelky provést dílo či poskytnout službu. Jediný z možných typů koncesních zakázek (tyto dovolatelka s odkazem na teorii označuje jako BOT, DBOT, DBFO, DBFOT), který

nepředpokládá převod vlastnického práva k věci zhotovené koncesionářem, je typ DBFO, protože podstatou tohoto typu koncesních zakázek není zhotovení nové věci, ale správa věci již existující, která je a zůstává ve vlastnictví zadavatele. O takový případ se však v předmětné věci nejedná.

V daném případě není podle dovolatelky splněn ani další znak koncesní smlouvy, a to závazek zadavatele umožnit koncesionáři brát užítky z poskytovaných služeb nebo využívat dílo. Jelikož žalovaný podle smlouvy o investici nemá a nebude mít žádný právní vztah ke stavbám parkovacích domů, nemá ani právo vybírat od jejich uživatelů poplatky. Neexistující právo proto nemůže dovolatelce přenechat. Rizika spojená s realizací investice a s braním užitků dovolatelka nese z důvodu, že investici realizuje pro sebe, nikoliv z důvodu, že toto riziko na ni přenáší žalovaný na základě koncesní smlouvy.

Aby se jednalo o veřejnou zakázku, musí existovat smlouva, na jejímž základě zadavatel obdrží určité plnění spočívající ve stavebních pracích, přičemž musí jít o plnění v přímém hospodářském zájmu zadavatele. Ten ve vztahu k parkovacím domům podle názoru dovolatelky jednoznačně neexistuje. Smlouva o nájmu ani smlouva o investici neobsahují soudně vymahatelný závazek dovolatelky provést dílo (stavbu), zadavatel není podle těchto smluv oprávněn určit parametry stavby ani vykonávat rozhodující vliv na projekt stavby. Pouhá skutečnost, že projekt bude mít pro město pozitivní dopady, podle názoru dovolatelky nezakládá koncesi.

Nebyl-li dovolatelce ÚOHS uložen zákaz plnění smlouvy o koncesi podle § 25 odst. 2 koncesního zákona, je podle dovolatelky smlouvu o investici, i kdyby byla smlouvou koncesní, nutné podle § 25 odst. 5 koncesního zákona považovat za platnou a logicky tím odpadají i jakékoli další překážky platnosti nebo účinnosti koncesní smlouvy stanovené koncesním zákonem. Odvolací soud tudíž učinil nesprávné právní posouzení, neaplikoval-li na zjištěný skutkový stav § 25 odst. 5 koncesního zákona.

Dovolatelka odkazuje na shora uvedenou judikaturu Nejvyššího soudu a na náleze Ústavního soudu ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 87/04, podle kterých je nutné otázku neplatnosti smlouvy posuzovat velmi restriktivně, upřednostňovat výklad smlouvy jako platné před výkladem směřujícím k její neplatnosti s tím, že neplatnost smlouvy může založit pouze kvalifikovaný rozpor se zákonem, který se týká obsahu či účelu posuzovaného úkonu, nikoliv též např. okolnosti, za kterých byl úkon učiněn. Ve vztahu k § 30 koncesního zákona dovolatelka uvádí, že absence předchozího stanoviska Ministerstva financí je pouze formálním nedostatkem, který „ve světle doktríny kvalifikovaného rozporu se zákonem“ nemůže způsobit neplatnost koncesní smlouvy. V daném případě podle dovolatelky žalovanému nic nebránilo v tom, aby se v zákonem stanovené lhůtě domáhal u ÚOHS zákazu plnění smlouvy o investici (§ 24b odst. 4 koncesního zákona). Neplatnosti smlouvy o investici se navíc domáhá žalovaný, který měl sám neplatnost způsobit, a to ve snaze se z této smlouvy vyvázat. Dovolatelka má za to, že prohlášením smlouvy o investici za neplatnou je porušena zásada autonomie vůle smluvních stran a zároveň je zasaženo do právní jistoty a do její dobré víry.

Odvolací soud se podle dovolatelky v odůvodnění napadeného rozsudku dostatečně nezabýval jejími námitkami týkajícími se neexistence znaků smlouvy o dílo (potažmo koncesní smlouvy) a existence kvalifikovaného rozporu se zákonem. Dovolatelka proto namítá, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Dovolatelka navrhuje, aby dovolací soud rozsudek odvolacího soudu změnil tak, že žalobě vyhověl, případně aby tento rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se ve vyjádření k dovolání ztotožňuje s podstatnými závěry soudů obou stupňů a navrhuje, aby dovolací soud dovolání jako nedůvodné zamítl.

Nejvyšší soud po zjištění, že dovolání proti rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou při splnění podmínek povinného zastoupení (§ 241 odst. 1, odst. 4 o. s. ř.), se zabýval nejdříve

otázkou přípustnosti dovolání.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Dovolání je podle § 237 o. s. ř. přípustné pro řešení dovolatelkou otevřených otázek výkladu § 16 a § 30 koncesního zákona, neboť tyto otázky dosud nebyly v rozhodovací praxi odvolacího soudu vyřešeny.

Dovolání není důvodné.

Podle § 16 koncesního zákona koncesní smlouvou se koncesionář zavazuje poskytovat služby nebo i provést dílo a zadavatel se zavazuje umožnit koncesionáři brát užitky vyplývající z poskytování služeb nebo z využívání provedeného díla, popřípadě spolu s poskytnutím části plnění v penězích (odstavec 1). Podstatnou část rizik spojených s braním užitků vyplývajících z poskytování služeb nebo z využívání provedeného díla nese koncesionář; rozdělení ostatních rizik mezi zadavatele a koncesionáře stanoví koncesní smlouva (odstavec 2). Koncesní smlouva se dále řídí příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku (odstavec 6).

Podle § 30 koncesního zákona k uzavření koncesní smlouvy územním samosprávným celkem, příspěvkovou organizací, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek, nebo jinou právnickou osobou podle § 2 odst. 1 písm. d), je-li územní samosprávný celek ve vztahu k této osobě v postavení podle § 2 odst. 1 písm. d) bodu 2 (dále jen "žadatel"), a k její změně, je žadatel povinen vyžádat si předchozí stanovisko Ministerstva financí (dále jen "stanovisko"). Vyžádání stanoviska k uzavření nebo změně koncesní smlouvy a jeho projednání při schvalování koncesní smlouvy nebo její změny je podmínkou platnosti koncesní smlouvy (odstavec 1 věty první a druhé).

Dovolatelce lze přisvědčit v tom, že pojmy „služby“ a „dílo“ uvedené v § 16 odst. 1 koncesního zákona mají stejný obsah jako tytéž pojmy použité v předpisech soukromého práva, neboť koncesní zákon neobsahuje žádnou zvláštní úpravu, která by stanovila jinak. Stejně tak lze dovolatelce přisvědčit v tom, že o smlouvu o dílo spočívající ve zhotovení věci (stavby) se nejedná v případě, kdy zhotovitel staví stavbu pro sebe, nikoliv pro objednatel (srov. § 536 a násl. obč. zák.). Dovolatelka tudíž správně uvádí, že ve vztahu k parkovacím domům nemůže jít o koncesní smlouvu ve formě smlouvy o dílo, má-li se stát jejich vlastníkem dovolatelka, aniž by v budoucnu (po ukončení nájemní smlouvy či smlouvy o investici) měla závazek vlastnické právo převést na žalovaného.

Dovolatelka však pomíjí (a v tomto smyslu dovolání postrádá jakoukoliv argumentaci), že předmětem smlouvy o investici nebylo pouze vybudování čtyř parkovacích domů, nýbrž též vybudování technických zařízení pro regulaci vjezdu do VLÚ a informačního a navigačního systému, přičemž dovolatelka se zavázala vybudovat technická zařízení na své náklady do 31. 12. 2011 a do 30 dnů od právní moci kolaudačního rozhodnutí je bezúplatně převést do vlastnictví žalovaného. Přinejmenším v této části již smlouva o investici naplňuje znaky koncesní smlouvy (smlouvy o dílo podle § 536 a násl. obč. zák.) ve smyslu § 16 koncesního zákona, včetně nesení podstatné části rizik spojených s braním užitků vyplývajících z využívání díla provedeného dovolatelkou, což vyplývá z ujednání, podle něhož dovolatelce náležela většina příjmů a právo vyhodnocovat provoz investice, předkládat žalovanému návrhy na změnu cen za povolení vjezdu a stanovovat ceny parkovného.

Závěr odvolacího soudu, podle kterého bylo předchozí stanovisko Ministerstva financí ke smlouvě o investici podmínkou platnosti takové smlouvy (jinými slovy řečeno, smlouva o investici bez existence takového stanoviska je neplatná), je zcela v souladu s výslovným zněním § 30 věty druhé koncesního zákona. Odkaz na judikaturu uvedenou v dovolání a na princip tzv.

kvalifikovaného rozporu se zákonem není případný, sankci neplatnosti bez dalšího totiž pro tento konkrétní případ stanoví zvláštní zákonné ustanovení. Jelikož neplatnost koncesní smlouvy podle § 30 koncesního zákona není stanovena pouze na ochranu některého účastníka, jde o neplatnost absolutní (srov. obdobný závěr o absolutní neplatnosti smlouvy na veřejnou zakázku uzavřenou v rozporu se zákonem v ustálené judikatuře Nejvyššího soudu - např. usnesení ze dne 26. 10. 2004, sp. zn. 32 Odo 21/2004, rozsudek ze dne 21. 12. 2010, sp. zn. 23 Cdo 4561/2008, uveřejněný pod číslem 74/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či rozsudek ze dne 29. 5. 2012, sp. zn. 32 Cdo 262/2011).

Přihlíží-li soud k absolutní neplatnosti právního úkonu z úřední povinnosti, aniž by byl v tomto ohledu odkázán na procesní aktivitu účastníků řízení, tedy i bez uplatnění příslušné námitky, pak tím spíše k ní musí přihlédnout, je-li v řízení namítána, aniž by mohlo mít přitom význam postavení účastníka řízení, jenž ji uplatnil, ať již procesní či hmotněprávní. V rozsudku ze dne 30. 4. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2600/2006, ostatně Nejvyšší soud výslovně zdůraznil, že zásada, podle níž neplatnosti právního úkonu se nemůže dovolávat ten, kdo ji sám způsobil, se v případě absolutní neplatnosti právního úkonu neuplatní (srov. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. 32 Cdo 131/2011).

Jelikož se podle skutkových zjištění odvolacího soudu jednalo o jeden projekt, který měl komplexně vyřešit otázku parkování a vjezdu do VLÚ, lze uzavřít, že z obsahu smlouvy o investici a z okolností, za nichž došlo k jejímu uzavření, vyplývá, že její jednotlivé části nelze dost dobře od sebe oddělit. V souladu s § 41 zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013, je proto nutné považovat celou smlouvu o investici za absolutně neplatnou.

Nejvyšší soud sdílí názor odvolacího soudu, podle kterého lze neplatnost koncesní smlouvy podle § 30 koncesního zákona konstatovat bez ohledu na to, zda ÚOHS uložil zákaz jejího plnění podle § 25 odst. 2 koncesního zákona, neboť obě zákonná ustanovení mají jiný účel. Zatímco zákaz plnění koncesní smlouvy a s ním spojené důsledky uvedené v § 25 odst. 5 koncesního zákona mají za účel chránit hospodářskou soutěž, předchází stanovisko Ministerstva financí k uzavření koncesní smlouvy je v § 30 koncesního zákona vyžadováno v rámci rozpočtového dozoru. Ostatně ÚOHS by kvůli nedostatku předchozího stanoviska Ministerstva financí ke smlouvě o investici nemohl uložit zákaz plnění podle § 25 odst. 2 koncesního zákona, neboť by v takovém případě nebyla splněna žádná ze skutkových podstat v tomto zákonném ustanovení uvedených [uzavření koncesní smlouvy bez předchozího stanoviska Ministerstva financí není správním deliktem podle § 27 odst. 1 písm. a), c) a d) koncesního zákona].

U přípustného dovolání Nejvyšší soud přihlíží z úřední povinnosti též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. (tzv. zmatečnostním vadám řízení), jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.).

Vytýká-li dovolatelka odvolacímu soudu nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí, namítá tím existenci vady řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Brání-li totiž nedostatek řádného a přezkoumatelného odůvodnění právního posouzení věci odvolacím soudem dovolacímu soudu zhodnotit jeho správnost, jde o vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (srov. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2010, sp. zn. 30 Cdo 1593/2009, ze dne 22. 11. 2006, sp. zn. 32 Odo 1292/2006, ze dne 17. 1. 2008, sp. zn. 32 Odo 1702/2005, ze dne 20. 7. 2010, sp. zn. 32 Cdo 2050/2010, ze dne 20. 1. 2011, sp. zn. 26 Cdo 583/2009, a ze dne 23. 2. 2012, sp. zn. 20 Cdo 1276/2011).

Podle ustálené praxe dovolacího soudu měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, nejsou požadavky odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I když rozhodnutí soudu prvního stupně nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly - podle obsahu odvolání - na újmu uplatnění práv odvolatele. Obdobně pak lze říci, že i když rozhodnutí odvolacího soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly - podle obsahu dovolání - na újmu uplatnění práv dovolatele (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněný pod číslem 100/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Již z obsahu dovolání je zřejmé, že dovolatelkou vytykané nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí odvolacího soudu jí nijak nebránily v tom, aby jasně a zřetelně vymezila dovolací důvod a předpoklady přípustnosti dovolání. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí odvolacího soudu tudíž v daném případě nepřichází do úvahy.

Jelikož se dovolatelce prostřednictvím vymezeného dovolacího důvodu nezdařilo zpochybnit správnost právního posouzení věci odvolacím soudem (§ 241a odst. 1 o. s. ř.) a takové vady řízení, k nimž se v dovolacím řízení přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 věta druhá o. s. ř.), se z obsahu spisu nepodávají, Nejvyšší soud dovolání žalobkyně podle § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)